

Лудвигъ XVI, който веднѣжъ ся опиталъ да избѣгне отъ престольтъ си. На първъ възгледъ на нѣкой недогадливъ читателъ, може би ще ся покажеть перасбрани двѣ нѣща: защо Лудвигъ XVI самъ ся не отказалъ въ това време отъ престольтъ си, на когото, отъ минутата на быството си, той можалъ да очѣква само неприятности и оскърбления? И послѣ, защо националното събрание не обявило престольтъ вакантенъ, и не свикало националенъ конвентъ, т. е., защо послѣ Вареппската история, то не постъпило тѣй, както постъпило законодателното събрание, послѣ възмуцението на 10 Августъ 1792 година.

Отговоръ на тѣзи два въпроса трѣбва да търсиме въ характерътъ на Лудвигъ XVI, и въ характерътъ на колективната личностъ, която ся наричала, национално учредително събрание. Първо, по темпераментътъ си, Лудвигъ не е билъ способенъ за енергически постъпки; съ християнско търпѣние, той можалъ да пренаса оскърбителнитъ неприятности на положението си, но да излѣзне отъ това положение съ рѣшителна и необична крачка, той не е билъ въ състояние. Като подпадналъ подъ влиянието на кралицата, той ся опиталъ да бѣга задъ граница, и този опитъ, който ся удалъ толкова лошо, на дълго исчерпалъ въ него запасътъ на дѣятелната енергия; той помислилъ, че най добръ е съ пълно смирение да очѣква, какво ще бжде. Вгору, Лудвигъ XVI билъ въспитанъ отъ наставницитъ си и отъ ежедневния си версалски животъ тѣй, щото той не знаалъ за съществуването, и не разбиралъ значението на онези живи сили, които